



Силабус курсу

Мікроекономіка

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування і фондовий ринок»

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

д.с.-г.н., проф. Гайда Юрій Іванович

Контактна інформація

haydshn@ua.fm, +380972283534

Опис дисципліни

Метою дисципліни “Мікроекономіка” є вивчення поведінки та механізмів прийняття економічних рішень окремими економічними суб’єктами – мікросистемами, що прагнуть досягти мети за наявних обмежених ресурсів, які можливо використовувати альтернативно.

У результаті вивчення дисципліни студенти зможуть:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;
- розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади);
- пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;
- застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;
- вміти проводити поглиблений аналіз ринкових структур, визначати детермінанти ринкової структури тих чи інших секторів економіки та оптимальні форми організації бізнесу відповідно до рівня конкурентності ринків, ємності ринку, інформаційної прозорості та складності економічних взаємин у галузі.

Структура курсу

Години

Тема

Результати навчання

Завдання

(лек. / сем.)			
2 / 2	1. Предмет і метод мікроекономіки	Знання основних базових понять, предмету і методів мікроекономіки, цілей і завдань нормативної та позитивної мікроекономіки.	Тести, задачі, питання
2 / 2	2. Кардиналістська та ординалістська теорія поведінки споживача	Критичний аналіз переваг та недоліків кардиналістської та ординалістської теорій поведінки споживача. Уміння моделювати систему преференцій споживача, його бюджетне обмеження та оптимальний вибір.	Тести, задачі, питання
2 / 2	3. Аналіз поведінки споживача	Навички аналізу та побудови динамічних моделей поведінки споживача (реакції на зміни доходів і цін). Уміння використовувати моделі Слуцького і Хікса для оцінки наслідків регулювання ринку.	Тести, задачі, питання
2 / 2	4. Попит і пропозиція, їх еластичність	Практичні навички аналізу попиту і пропозиції, наслідків змін їх детермінантів. Знання алгоритмів дії механізмів встановлення ринкової рівноваги. Уміння використовувати інструментарій надлишків споживачів і виробників, суспільної вигоди для інтерпретації наслідків застосування важелів державного регулювання ринку. Знання алгоритмів визначення показників еластичності попиту і пропозиції та їх практичного використання.	Тести, задачі, питання
2 / 2	5. Мікроекономічна модель підприємства	Знання про основні складові і принципи побудови мікроекономічної моделі підприємства, виробничу функцію та її параметри.	Тести, задачі, питання
2 / 2	6. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	Вміння аналізу процесу етапів розширення виробництва у короткостроковому періоді та розуміння результатів і економічних наслідків цього процесу. Практичні навички використання моделі вибору підприємством економічно ефективної комбінації виробничих ресурсів. Розуміння наслідків можливих варіантів віддачі від розширення масштабів виробництва та алгоритму оцінки шляхів розвитку фірми у короткому і довгому періодах.	Тести, задачі, питання
2 / 2	7. Витрати і доходи підприємства	Практичні навички використання бухгалтерського і економічного підходів до оцінки витрат виробництва. Знання про особливості динаміки витрат підприємства у короткостроковому і довгостроковому періодах. Уміння визначати і використовувати у практичній діяльності показник мінімального ефективного масштабу виробництва, а також можливі ефекти від зміни розмірів підприємств.	Тести, задачі, питання
2 / 2	8. Ринок досконалої конкуренції	Засвоєння основ типології ринкових структур. Навички використання методів сукупного і граничного аналізу при дослідженні ринкових структур. Вміння будувати та інтерпретувати	Тести, задачі, питання

		моделі поведінки фірм-досконалих конкурентів в короткому і довгому періодах.	
2 / 2	9. Монопольний ринок	Вміння будувати та інтерпретувати моделі поведінки фірм-монополістів в короткому і довгому періодах. Уміння оцінювати наслідки можливих сценаріїв ціноутворення на ринку монополії. З'ясування причин та наслідків державного регулювання монополізованих ринків і застосування інструментів антимонопольного законодавства.	Тести, задачі, питання
2 / 2	10. Ринок монополістичної конкуренції	Знання про способи поглиблення диференціації продукції на ринку монополістичної конкуренції. Вміння будувати та інтерпретувати моделі поведінки підприємств-монополістичних конкурентів в короткому і довгому періодах.	Тести, задачі, питання
2 / 2	11. Олігополія	Знання про переваги і недоліки моделей олігополії. З'ясування особливостей поведінки фірм олігополістів на реальних ринках та олігополістичного ціноутворення. Навики застосування теорії ігор у моделюванні олігополії.	Тести, задачі, питання
2 / 2	12. Ринок факторів виробництва	Знання про особливості функціонування ринку факторів виробництва, формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту та індивідуальної, галузевої пропозиції виробничих ресурсів. З'ясування особливостей ринків праці, капіталу і землі.	
2 / 2	13. Ринки з асиметричною інформацією	Вміння ідентифікувати ринки з асиметричною інформацією. Знання про практичні методи згладжування асиметричності інформації на ринках благ і ресурсів. Розуміння економічних наслідків впровадження концепції ефективної заробітної плати на підприємстві чи в галузі.	
2 / 2	14. Загальна ринкова рівновага і економіка добробуту	Знання про етапи аналізу загальної рівноваги в ринковій системі. Вміння визначати умови ефективності при обміні, у виробництві та розподілі ресурсів. З'ясування критеріїв формування держави добробуту.	
2 / 2	15. Інституціональні аспекти ринкового господарства	Знання про необхідність та межі втручання держави в економічні процеси з ринкових умов. Знання про зовнішні ефекти та їх інтерналізацію. Вміння ідентифікувати суспільні блага, визначати попит на них та шляхи їх забезпечення.	

Літературні джерела

1. Андрусь О. І. (2022). Мікро- та макроекономіка: електронний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 325 с.
2. Васильєв С. В., Кобець Є. А., Масляєва О. О. (2024). Мікроекономіка: навчальний посібник. Дніпро: ДДАЕУ. 310 с.
3. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
4. Мікроекономіка : підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.
5. Каменева Н. М., Косич М. В., Александрова О. Ю. та ін. (2022). Мікроекономіка: навчальний посібник. Харків: УкрДУЗТ.
6. Мікроекономіка: навчальний посібник. Укл: С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с.
7. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Машенко. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с.
8. Рудий М. М. (2023). Мікроекономіка: навчальний посібник. Київ: Каравела. 360 с.
8. Blankenburg K. (2023) im Bachelor-Studium. Eine Einführung mit Lernvideos. Springer Gabler.
9. Goodwin, N. at al. (2022). Microeconomics in Context. Routledge. 654 p.
10. Krugman, P., & Wells, R. (2020). Microeconomics. 6-th ed. Worth Publishers. 688 p.
11. Mankiw, N. G. (2024). 10th Edition. Principles of Economics. Cengage Learning.
12. McConnell, C. R., Brue, S. L., & Flynn, S. M. (2021). Economics: Principles, Problems, and Policies. 22nd Edition, International Student Edition. McGraw-Hill, 2021. 959 p.
13. Pindyck, R. S., & Rubinfeld, D. L. (2022). Microeconomics. 10th Pearson. 784 p.
14. Varian, H. R., Melitz M. (2023). Intermediate Microeconomics: A Modern Approach. 10th Edition. Kindle Edition.
15. Browning, E. K. & Zupan, M. A. (2020). Microeconomics: Theory and Applications. Wiley. 592 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Мікроекономіка» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 тем – від 5-и до 7-ми оцінок) 2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 1 – 7 (тестування, теоретичні питання, задачі)		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (8 тем – від 6-и до 8-ми оцінок) 2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 8 – 15 (тестування, теоретичні питання, задачі)		Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань під час тренінгу.	Оцінювання завдань розрахункової роботи: 1. Аналіз взаємодії попиту і пропозиції (40 балів) 2. Побудова моделі поведінки споживача (30 балів) 3. Вибір оптимальної комбінації виробничих ресурсів (30 балів)	2 питання = по 30 балів; 1 задача = 40 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом